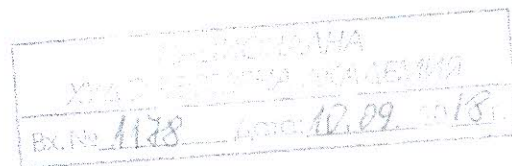

СТАНОВИЩЕ

за дисертация на тема: "Минимализмът като естетически подход на
формообразуване при детските играчки"
на Боряна Владимирова Петкова

от доц. д.изкв. Незабравка Иванова

Дисертацията на Боряна Петкова "Минимализмът като естетически подход на формообразуване при детските играчки" е посветена на неизследвана до момента тема, която рефлектира както в областта на дизайна, така и в сферата на психологията и педагогиката. Тя се отнася до образователните аспекти на детската играчка, така както и до естетическите взаимозависимости на тяхната форма.

Дисертацията е в обем 259 страници и съдържа увод, изложение в три глави, изводи, заключение, библиография и илюстративно приложение.

В уводната част се третира актуалността на разработката и необходимостта от подобно изследване. Сочи се липсата на тясно специализирана литература, предоставяща информация за употребата на минимализма като естетически подход при дизайна и особено – влиянието на този формообразуващ принцип върху психологическите и педагогическите аспекти на детските играчки.

При разработката на темата са използвани музейни архиви от различни страни в света, както и каталози от фирми производители и дизайнери от цял свят. Използвани са трудове на чуждестранни и български автори, отнасящи се до функциите, характеристиката и класификацията на детските играчки и тяхната роля в развитието на детето през различните периоди на неговото израстване. При обекта и предмета на изследване е намерено мястото на минимализма като естетически подход на формообразуване при детски играчки. Като ограничители на изследването са възприети преди всичко типични и частично подвластни на минималистичния подход детски играчки. Отделя се внимание на материала, от който са реализирани играчките. Изследването се концентрира върху играчки за деца до начална училищна възраст като възрастовото класифициране е спазено според педагого-психологическите изисквания.

Авторката обособява няколко направления на целепологане като например: исторически преглед на играчките и еволюция на формата им от древността до наши дни, изследване мястото и въздействието на изкуството на минимализма в проектирането и реализирането на детски играчки. Отделено е особено внимание на анализа и класификацията на показателни дизайнерски решения представители на минимализма като се акцентува върху ролята и значението им в живота и развитието на личността на детето. За реализиране на поставените цели и задачи са използвани методи, характерни за дизайна и

изкуствознанието като например историографски и библиографски подходи сравнителни анализи на детски играчки.

Първа глава “Въвеждане в естетическите похвати на стила на минимализма и преглед на понятията при формообразуването” се състои от две основни точки. Първата третира минимализма като стил в материалната и художествената сфери. При минимализма чрез минимум изразни средства се постига максимално смислово внушение. Авторката набляга върху тезата, че влиянието на минимализма върху дизайна на детските играчки има важно значение за развитието на техните художествено-естетическите качества, от една страна, а от друга спомага за динамиката на тяхната функционална определеност като стимулиращи възпитателни средства.

Минималистичният подход стимулира развитието на въображението и мисловната дейност като подпомага за инициативността на детето при създаване на игрови сюжети. Фактически детето в процеса на игра само обогатява с помощта на въображението и фантазията визията на играчката.

В изследването авторката застъпва спорната теза, от гледна точка на теорията и историята на дизайна, че понятието “минимализъм при детските играчки” до момента не се използва, но би могло да съществува под различни понятия в дизайна, като например стилизация, обобщеност на формите, хиперболизация и пр., като набляга на сравнителния анализ за нейното доказване. В разработката се разглеждат понятия, които са характерни за принципите на композиционно-художественото проектиране. Изследвани са комбинациите на форма, цвят, графични решения, които са показателни за минималистичността при дизайна на детските играчки. Авторката разглежда множество изразни средства и понятия на композицията при дизайна като например – точка, линия, фигура, пространство, композиционен център, мащаб, съразмерност, стил, цвят и пр. В изследването тук се посочва, че минималистичния подход поради своите специфични естетически и художествени средства определя и цялостното търсено въздействие на изделието. Подчертава се обаче, че оптималната форма на играчките за деца е целесъобразна и има органична връзка с образователните потребности и функции на децата от различните възрастови групи.

Втора глава “Класификация на минималистичните детски играчки според материала, от който са изработени. Влияние на материала върху формата” определя структурата на цялата глава. Подбрани са едни от най-използваните материали при повечето популярни детски играчки: дърво, текстил, хартия, пластмаса и гума. Авторката посочва, че „минимализма като естетически подход е приложим при всеки материал“. Затова анализът е насочен към определяне и сравняване на характеристиките, особеностите, технологичните специфики на всеки един от избраните материали като са потърсени различните варианти и възможно прилагане на минималистично формообразуване.

Трета глава “Влияние и въздействие на минимализма върху видовете детски играчки и развитието на игровата дейност в различните възрастови групи” проследява връзката между формата на играчката и възрастовите

